

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, félíven. Tartalmát teszik a' főhadivezéréség hivatalos közleményei, irányczikkek, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

HIVATALOS ROVAT.

Rendelet minden hatóságokhoz, helységekhez és egyházi lelkipásztorokhoz.

Az országos honvédelmi bizottmánynak ide nyomtatott nyílt rendeletét azonnal és pontos hűséggel teljesíteni mindenki a' haza iránti szent kötelességének ismerje, 's elmulasztásáért minden illető egyén legszigorubb felelősség terhe alá tétetik.

Kelt Budapesten, dec' 24-kén 1848.

Az országos honvédelmi bizottmány.

Nyílt rendelet.

Melynél fogva a' haza minden lelkészeinek ezennel meghagyatik: hogy ezen rendelet vételétől kezdve a' reánk következő új év ünnepéig bezárólag, minden isteni tisztelet napján: a' haza szabadsági harczában elesett lelkes hű honfiak emlékének, a' katolikusoknál 's göröghitűeknél szent miseáldozatot szolgáltatni, a' többi felekezetűeknél pedig isteni tiszteletet tartani el ne mulassák, 's az alkalommal mindannyiszor a' néphez intézett itt következő proclamatiot a' szószerkről a' népnek magyarázva felolvassák, 's a' népet a' haza iránti tántoríthatlan hűségre lelkesítvén, abban a' szabadságérzetet lelkesítsék, 's előtte megfoghatóvá tegyék: mikép a' legszebb polgári erény a' haza szabadságát védeni, mert a' szabadság a' népek legfőbb kincse, nyugalma, élete, mely nélkül az élet nem egyéb mint egy terhes szolgaság, — szóval a' lelkészek hivatásuk 's egyszersmind legszentebb polgári kötelességük szerint oda hassanak, hogy hűveiknek lelkében a' szabadság szent vágyát tetőpontra fokozva, azt ezekben egy törekvéssé olvaszszák, miszerint legyenek méltók az ifju szabadságra 's kikerülhessék — hogy a' sirhalmaikon felnöveendő fűszálak utódaik átka szellemében lengjenek.

Ha találkoznék a' hon lelkészei között e' ren-

deletet, azon szellemben, melyet tartalmaz, fogantatosítani vonakodó, a' haza ellenségének fog tekintetni.

Kelt Budapesten, dec. 22-kén 1848.

A' honvédelmi bizottmány elnöke,
Kossuth Lajos.

Magyarország népeihez.

A' mindenható Isten — a' szabadság — a' népek Istenének nevében! Amen.
Magyarország népei szabaddá lettek a' mult martiusi napokban.

A' szabadságot a' nemesség adta meg. Ő hozta ezen áldozatot.

A' királyt nehezen lehetett arra bírni, hogy a' nemesség ezen dicsó, de igazságos áldozatát neve aláírásával szentesítse.

De az országgyűlés elhatározott magaviselete 's a' szabadságukért fölkelt népek fenyegető állása megrettenték őt, 's így írta végre alá azon törvényeket, melyekben a' népek szabadsága biztosítva van.

Aláírta, nem szíve sugallatából, hanem azért, mert féltette trónját a' nép méltó boszujától.

Aláírta, mert gonosz tanácsosai azzal kecsegtették, hogy majd ha fordul a' koczka, megszegheti esküjét, 's erőszakkal megsemmisítheti azon törvényeket, melyeket aláírt.

És ez, a' mi itt mondaték, nem gyanusítás! — a' kormány erről hiteles adatokkal bír; — minden világosságra jött.

A' nádor, kit karjaitokon hordátok, kinek diadalmenetét az országban át a' nép rokonszenvé, 's az áldás imái kísérték, hűlenül megszökött, — de itt maradt irományai közt a' mondottak világos bizonyosságai megtaláltattak.

'S hogy igaz, a' mit nektek Isten színe előtt mondunk, eléggé bizonyítja, hogy szabadságunk eltiprására bérlett zsoldosok által kilencz oldalról támadtattunk meg.

Becsődítették a' szerb rablók a' magyar nép gyilkolására.

Felhasználták a' vad ráczok, kiknek a' haza legdúsabb vidéke jutott lakásul, a' magyarok kipusztítására.

Felbujtogattak, de hála Istennek! többnyire siker nélkül, honunk tót népeit.

Hurbán gaz tót papot császári hadvezérré tettek, ki alávaló czinkosaival 's rablócsordáival gyilkol, pusztít, gyujtogat az országban, 's akadnak tiszték a' császári hadseregben, kik nem pirulnak az emberi nem e' szennyétől parancsokat fogadni.

Császári hadvezérek vezetik az emberiségből kivetkezett, gyáván dühös oláh csapatokat, kik gyávák a' harcban, de ha fegyvertelen magyarokra találják, a' legkikeresettebb kegyetlenség-gel, vad ordítások és hahóták közt ölik rakásra.

A' vér fagy meg ereinkben, kezeinkben a' toll reszket, ha a' leplet fel kell azon iszonyokról emelünk, melyeket e' baromnál aljasabb csorda véghezvitt.

Ámde nektek, testvéreink! tisztán kell látni, 's nektek tudni kell, mikép bánik azon uralkodó család veletek, melynek minden tagját meggazdagítottátok, 's melynek trónját anyui veszélytől megóvtátok.

Halljátok, és borzadjatok! — Csak néhány példányt hozunk fel ezer helyett, melyekkel udorodunk tollunkat megfertőztetni.

Erdélyben a' dühös olahság egy egész, védtelen, fegyvertelen családot — a' Brádi családot — hitet megingató istentelenséggel konczolta le, — tizennégyen veszték el brádiak, — egy öreg apától kezdve az utolsó unokáig; ezek legkisebbikét, egy csecsemőt, elevenen vetették a' sirba, hol nem legyilkolt, hanem halálig kínozt, szétmarczangolt szülőinek büzhödt testeik közt 3 nap és három éjjel át hallották haldokló sírását a' nélkül, hogy e' hiénák százaik közt egy könyörülő lélek a' kínozt ily legiszonybbságuk véget vetett volna.

Közép Szolnokban b. Huszár Zsigmondnak, leirhatlan kínoztások után, oláh inasa fejét lenyeste nyakáról, 's Urbánnak vitte ajándékba, ki e' rémitő istentelenségért kormánybiztosnak nevezte ki.

De elég! óh honom népei! elég — — a' szív reped meg e' szörnyüségeken.

És ily népet, e' vad és gyáva csordát, a' császár kedves hiveinek nevezé!

Nem csendül-e meg e' gyermek, e' szegény gyermek sírása füleitekben: kit atyjának, anyjának, testvéreinek öszszehurczolt vérző tetemeire vetettek a' mély sírgödörbe! 's éhen hagytak meghalni?

És te Isten! a' népek istene! nyugosznak-e villámaid, 's ki nem merült-e béketüresed! Te a' népek istene, te az igazság istene vagy, 's menny-

köveid le fognak csapni e' hohérok közé.

És ezen embereket, kik elevenen sütik meg, fűrészelik ketté embertársainkat, kik a' ma született gyermeket atyja kapujára szegzik: császári királyi tábornokok vezérlik — —! 's nincs e' zsoldos seregben egy tiszt, egyetlen, ki lábaihoz dobva kardbojját, undorral 's iszonynyal fordulva el tőlök.

Irtózatos! Irtózatos!

És újra mondjuk: e' vérebeiket a' császár kedves hiveinek nevezi, megdicséri, irántai ragaszkodásukat magasztalja, 's biztatja őket, hogy eddigi pályájukon tovább is haladjanak; hogy öl-jék, kínozzák, gyilkolják a' tehetlen öreget, a' gyámoltalan némbert 's ártatlan gyermekeket, kiket az idvezítő magához hívott, 's kiké a' menyneknek országa.

Ily harcot vívott a' császár, kit saját tanácsnokai ledobtak trónjáról, miután felhasználták; ily harcot vív Magyarország népei ellen a' gyermekcsászár, kit e' gaz tanácsosok a' trónra kényszerítettek, hogy minden kegyeletet, mely valaha e' népben az uralkodó ház iránt volt, végkép kiirt-hassanak.

Oh ha ez emberekben, kik így boríták el vérrel, pusztítással e' szegény ártatlan hazát, egy csep vére van még az emberi érzelmek, lehetetlen, hogy alvásra hajhassák fejeiket a' nélkül, hogy az ő istentelenségök miatt legyilkolt ártatlanok árnyékai füleikbe ne suttozják az örök kár-hozatnak kinjait.

Mert tudjátok, Magyarhon népei! miért tették ők mindezeket? miért uszítottak benneteket egymásra? miért pártolták a' vad rablók csoportjait, 's küldték bé 9 oldalon zsoldos népeiket?

Talán feltámadt az ország a' király ellen? — nem, sőt mindig arra kérte, jöjjön Budára lakni, uralkodjék hű népe felett, és mi szeretettel fogjuk őt körülvenni.

Talán új jussokat akartak tőle kicsikarni? — nem; mi csak azt kívántuk, tartsa meg a' törvényt, a' ti szabadságtok törvényét, melyre meg esküdött. De e' kívánságra fegyveres hitszegéssel feleltek.

Talán el akartuk a' királyt kergetni? — nem, sőt mikor a' bécsiek feltámadtak, 's ő félelmében a' meszsze hegyek közé szökött; midőn az egész világ elhagyta, mi nem hagytuk el; kértük, rimánkodniak neki, jöjjön közünkbe, a' magyar nép megőrzi őt minden viszontagságtól; de ő nem jött, nem fogadta el kérésünket, — hanem gyilkosokat bérelt, Magyarország törvényeinek, a' ti szabadságtoknak eltörpítésére.

Vagy talán nyomorogni hagyta az ország a' királyt, nem gondoskodott királyi széke fen-yéről? nem, — három ezerszer ezer — azaz három millio forintot rendelt neki a' nép adójából

szentendőként udvart tartási költségeire — anynyi pénz egy esztendőre, a' menyinyivel háromezer becsületes embert örökre boldoggá lehetne tenni. (Vége követk.)

Nem hivatalos rész.

A' kolozsvári casinonak 1848-ik évi december 31-én tartott bizottmányi gyűlésében határozott: 1) a' mostani körülményekből kiindulva, a' casino szabálya ellenére a' részvények évnegyedenkénti lefizetése megengedett oly feltétel mellett: hogy a' részvényes casinobai jövedele előtt érintett részvényét lefizetni köteles. 2) Vendégek csak is a' Kolozsvárt levő tiszték és idegen utazók lehetnek. 3) A' mostani körülmények közt pénzt biztosan szállítani tanácsos nem lévén, a' Kossuth Hirlapja, Figyelmező, Pesti Hirlap, Alföldi Hirlap, Pester Zeitung, Martins 15-ke, Oppositio, Életképek, Pesti Divatlap és Nép Barátja szerkesztői tisztelettel szolítatnak fel: mikép lapjaikat az 1849-ik év első felére megküldeni sziveskedjenek addig is, mig az illető dijak biztos uton elszállíthatóak. —

Incze Mihály,
helyettes jegyző.

Levelezőinkhez. Hírek dolgában eddigelő szörnyű tartalmatlan lapokat adhatánk. Hiában! Olybá vagyunk, mintha egy új világba telepedtünk volna, hol a' dolgoknak egészen új rende kezdődik. Ez nem azt teszi mintha itt télenység, halál uralkodnék. A' hadi munkálatok nagyban folynak, de ezek nem hirlapi térre valóak. Pesti lapok közül a' posta eddig csak a' régen elmaradottakat hozta meg. Most a' vidék, merre győzelmes fegyvereink elhatottak, nyújthatja a' bővebb anyagot lapjainknak. Hazafini bizalommal szolítjuk fel azért mind azon polgártársainkat, kik a' néhai Kolozsvári Híradót dolgozataikkal szerencsélítették, sziveskedjenek a' körükbeni eseményekről, alkalmazkodva az országos honvédelmi bizottmánynak hirlapszerkesztők és levelezőkre vonatkozó rendeletéhez, a' „Honvéd“ szerkesztőségét mentől gyorsabban és hívebben tudósítani. Számol becses közremunkálásukra

a' szerkesztő.

Vegyes hírek.

Tábori hírek cím alatt, a' Kossuth hirlapjában következő érdekes jelentési kivonat közöltetik a' honvédelmi bizottmány elnöke által:

16-án egy gyalog z. alj — Inczédinek 14. sz. honvédei — az ellenségnek egy z. alj közeledő

lovasságát irtóztató kiállítás közt szuronynyal rohanták meg, és megszalasztották. 1)

Egy z. alj huszár, a' 10-ik ezredből, Kypke őrnagy alatt, körülkerítve keresztülvágta magát, egy egész dragonyos ezredben. 2)

Kmeti őrnagy 23-dik honv. z. aljjal az ellenség 10,000-nyi gyalogságának visszaverését merénylette megkísérteni.

Egy Vilmoshuszár köztítész egy ellenséges tisztet fogott. A' fiatal legényke pardont kért, és a' magyar köztítész azt mondta neki jó németsséggel: Eredj pokolba, te gyáva, nekünk ugy sem árthatsz. 3)

Kazimírná!, Pöltenberg őrnagy Sándor huszár osztálya körülkerítette iszonyu káromlások közt vágta magát keresztül. Mondják, Pöltenberg nagyon haragos volt. Minden tiszteivel együtt elől vágatott. 4) Máskor alig ejt egy két szót magyarul, most azonban káromkodott, mint a' kurucz, és rohant előre mint az oroszlan, halált szórva rettenthetlen karjával maga körül.

Türk, főhadnagy a' volt nádor huszároktól, Sopronban hét huszárral és tíz lovas nemzetőrrel egy zászlóalj chevaux legerst rohant meg és fél óráig feltartóztatta az ellenséget; egy tisztet személyes küzködésben levágott, huszárai négy lovat zsákmányoltak el.

A' mi következik, nagyszerű.

Nagy-Szombatban a' nádas dandár Guyon ezredes, Pusztelnik vezérkari őr- és Mak tűzerőrnagy alatt 1,700 emberük 15,000 ellenség ellen szuronyviadalban szemtől szembe, mell mell iránt öt egész óra hosszat tartotta magát.

Elesett közel fele, a' többi keresztül vágta magát.

Az Elcsesz zászlóaljnak zászlóőrző százada ott fekszik lobogója mellett, mely csak a' század utolsó emberével tudott elesni. 5)

1) Ez csaknem hallatlan bátorság. Ily tettet csak Desaix vitt véghez Aegyptusban a' pyramisoknál melyekre Napoleon ezen szavakkal mutatott: katonák! 40 század néz alá reátok! — Kossuth L.

2) Ehhez hasonló tény a' magyar historián kívül alig ismerünk. K. L.

3) Ohajtom, hogy kitudassék ezen vitéz huszár neve. Kossuth L.

4) Így így. „En avant les épauettes“ ezzel győttek Napoleon alatt a' francziák. K. L.

5) A' haza leborul szent emlékek előtt, dicső vitézek! Kiontott szent véretek az enyészet átka gyanant hulland vissza az igazságos egekről, az olmuízi kamarilla népgyilkos fejére; melyeknek legjobbika sem ér föl egy cseppel a' ti kiontott vétekből.

Társaitok, 's az egész nemzet megfogja boszulni halálotokat. Hiszen még van isten az egekben, 's kell, hogy elkövetkezzék a' támadásnak hajnala.

A' nemzet imádkozzék emlékezetetekért.

A' fővezér keressé össze neveiteket, 's a' földön

18-kán Mosonynál az ellenség csatarendben előnyomult, és ágyu-párbeszédet kezdett velünk. Azonban pecsovics létere igen fontolva haladván előre: hogy közelebről jobban megérthessük egymást, Görgei, huszár őrnagy, dandárnok, parancsot kapott két zászlóalj Vilmos huszárral az ellenség jobb szárnyát egy dragonyos és egy chevaux legers ezredet, katonásan mondva, megatakírozni.

Meg is tette egy zászlóaljjal, a' másikat tartaléknak háta megett felállítván.

A' mint Vilmos huszáraival a' másod rendből, hol elébb állott, előre vágatott, társai mellett el, az egész sereg szilaj éljenei közben: az ellenség rögtön felhagyott az ágyuzással, összeszedte ágyuit, hátat fordított és eltűnt a' lát-határról. Huszárjaink csak holtait és sebesülteit találták a' csatatéren.

16 huszár elől, kik a' mosonyi boglyák felgyújtásával foglalkozva, nagy részt lóról leszálltak volt, egy osztály dragonyos vágatva futamodott meg.

Az ellenség számos, de gyáva, mert rosz ügyért küzd, zsarnok parancs viszi őt a' tűzbe, nem szent lelkesedés, mi nem vagyunk oly számosak, hanem bátrak; mi a' hazáért, a' szabadságért küzdünk.

Azon rablócsorda, mely valami Schlick nevű, magát főtabernoknak czimező főnök vezérlete alatt Kassát megszállotta, nem áll többől 6000 embernél. Mind pulya, gyáva nép. Van 24 ágyujok. Oly nevezetes erőnk van Miskolczon össze-gyűlve, hogy akármikor semmivé teheti az ellenséget. A' vezérséget Mészáros hadügyminis-terünk maga vállalta el, ki dec. 18-án Miskolczra érkezett. Szepesmegyében 15 — 20 ezer főnyi föl-kelt népünk áll fegyverben.

melyet véretekkel megszenteltetek, egy nagyszerű nemzeti emléknak kell emelkedni. Addig nemu!jon el az öröm minden magyar ajakról, míg Nagyszombat szent földét a' gaz ellenség körmei közül ki nem ragadtuk, 's boszút nem állánk gyilkosain.

Ha kinek az elestek közül családja van, jeleatse magát a' kormánynál, ők a' nemzet fogadott gyermekeivé lesznek, K. L.

Ma nagyszámu tábori kocsik, rakva mindenemü hadi kellékekkel, érkeztek Kolozsvárra Torda felől. Az ellenségtől foglaltak.

KÜLFÖLD.

Némethon. Berlin. A' német császári korona feletti alattomos tusa folyton foly. A' porosz király kezén tartja, a' középponti kormány és nemzeti gyűlés többsége kezére látszanak játszani. Hanem más hatalom is belé akar szólni e' nyereszkedő játékba. Károly, bajor királyi hg. Berlinben van maga számára kaparászni a' német koronát, 's erre a' berlini udvar beleegyezését megnyerni. De a' berlini király, ha saját fejére tenni nem is reménylhetné, szándékszik azt Károly porosz kir. hg. fejére tétetni. Tehát eddig elé két praetendens Károly, két üres, az az két koronátlan fő kínálkozik a' német koronára, 's működnek és alkudoznak együtt mintha nép se léteznék, 's ennek a' koronáról rendelkezni joga se volna.

Frankfurt. A' nemzeti gyűlés dec. 9-diki ülésében Wiesner követ azt kérdezé a' ministeriumtól: Szándékszik-e a' Magyarország és Austria közt létező polgárháboru ügyében közben járól foglaltatni; hivatkozván a' gyűlésnek a' magyarok iránt már tanusított rokonszenvére, mely kötelességévé teszi ezen nagylelkű nemzetért föllépni... Erre Schmerling főminister felelé: „E' ház, az egész német nemzet tagadhatatlan rokonszenvet éreznek a' magyar nép iránt, sőt a' ministerium is osztozik azon érzelemben. De ebből koránt sem következik, hogy a' mostani magyar kormány iránt valami forró rokonszenvet érezzünk. 's mintán sem attól, sem az austriai kormánytól a' közbenjárásra föl nem szólítottunk, ezen lépés megtételére magunkat hivatva nem érezhetjük. A' mi a' német érdekek védelmét illeti, sajnáljuk, hogy a' távolság miatt azokat segéljünkben nem reszesithetjük 'sat.“

Az a' hir szállong, hogy Schmerling főministeri helyét a' nemz. gyűlés elnöke Gagern fogná betölteni.

Egy futár azon hirt hozá, hogy a' tescheni határnál 80 láda fegyvert foglaltak el, melyek Poroszhonból a' magyarok számára küldettek. K. L.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A' „Honvéd“ félévi díja 6 frt. egy havi 1 frt. 10 kr. p. Egyes példányok ára 6 kr. váltóban. Előfizethetni Kolozsvártt a' szerkesztő szállásán (b. királyutcza 21 szám) vagy a' kiadó hivatalban (b. farkasutcza 52 szám) Vidéken a' Kolozsvári Híradó volt előfizetésgyűjtőinél és azon postahivataloknál, honnan a' pénz és megrendelés elszállítása biztosan történhetik.

Szerkeszti és saját betűivel nyomatja Ocsvai Ferencz.